PROFIT

Co-funded by the European Union

FINANS ORDBOK

Lær finansspråket

Grunnleggende om penger

Dette er de grunnleggende ideene som hjelper deg å forstå hvordan penger kommer inn, hvor de går og hvordan du skal forvalte dem.

Inntekt
Inntekt er pengene du mottar, for eksempel fra arbeid, godtgjørelser eller salg av noe.

Utgifter
Utgifter er pengene du bruker på ting som mat, bolig, transport eller underholdning.

Budsjett
Et budsjett er en plan for hvordan du skal bruke inntektene dine til å dekke utgifter og spare penger.

Kontantstrøm
Kontantstrøm beskriver bevegelsen av penger som kommer inn og går ut over tid.

Sparing
Sparing er penger du setter av til fremtidige behov eller uforutsette utgifter.

Interesse
Renter er ekstra penger som betales eller tjenes når penger lånes eller spares.

Kort og betaling

Dette er vanlige måter å betale for ting eller sende penger fra én person eller konto til en annen.

Bankoverføring
En bankoverføring er en direkte elektronisk overføring av penger fra en bankkonto til en annen.

Kredittkort
Et kredittkort lar deg låne penger fra kortleverandøren for å gjøre kjøp og betale dem tilbake senere, ofte med renter.

Debetkort
Et debetkort betaler direkte fra pengene på bankkontoen din når du foretar et kjøp.

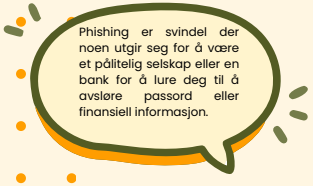
Digital betaling
En digital betaling er en elektronisk betaling som gjøres ved hjelp av en telefon, datamaskin eller betalingsapp.

Banksjekk
En sjekk er en skriftlig instruksjon som ber banken din om å betale et bestemt beløp til en annen person eller organisasjon.

Digital finans

Penger er blitt digitale. Disse begrepene hjelper deg med å navigere i de nye verktøyene, risikoene og mulighetene som følger med.

Digital finans
Digital finans betyr å administrere penger gjennom nettbank, betalingsapper og andre digitale verktøy.

Digital betaling
En digital betaling er en elektronisk betaling som gjøres via telefon, kort eller en nettbasert tjeneste.

Nettbank
Med nettbank kan du sjekke saldoen din, overføre penger og administrere kontoen din via et nettsted eller en mobilapp.

Finansiell transaksjon
En finansiell transaksjon er enhver pengeoverføring mellom personer, bedrifter eller kontoer

Bedrageri
Svindel er når noen bevisst bedrar deg for å stjele penger eller økonomisk informasjon.

Investeringer og risiko

Investering betyr å bruke penger til å kjøpe eiendeler som kan øke i verdi eller generere inntekt over tid. Enhver investering innebærer risiko.

Investering
En investering er penger som brukes til å kjøpe en eiendel med forventning om at den vil vokse i verdi eller generere inntekt.

Retur
Avkastning er fortjenesten eller tapet du får fra en investering.

Fare
Risiko er muligheten for at en investering kan miste verdi eller gi lavere avkastning enn forventet.

Aksje (Andel)
En aksje representerer delvis eierskap i et selskap.

Bånd
En obligasjon er et lån du gir til en stat eller et selskap i bytte mot regelmessige rentebetalinger og senere tilbakebetaling.

Utbytte
Et utbytte er en betaling som noen selskaper deler ut til aksjonærene fra overskuddet sitt.

Aktivaallokering
Aktivaallokering betyr å fordele investeringer mellom ulike typer aktiva for å redusere risiko.

Grunnleggende bedriftsbegreper

Disse konseptene forklarer hvordan bedrifter tjener penger, dekker kostnader og holder seg økonomisk bærekraftige

Inntekter
Inntekter er det totale beløpet en bedrift mottar fra salg av produkter eller tjenester.

Kostnader
Kostnader er utgiftene en bedrift må betale for å drive driften, for eksempel materialer, lønninger, husleie eller tjenester.

Bidragsmargin
Dekningsbidrag er pengene som er igjen fra et salg etter at de direkte kostnadene ved å produsere det aktuelle produktet eller tjenesten er dekket.

Fortjeneste
Overskudd er pengene en bedrift beholder etter å ha trukket alle kostnader fra inntektene.

MVA (merverdiavgift)
Moms er en skatt som legges til prisen på mange varer og tjenester, og som innkreves av bedrifter på vegne av myndighetene.

Forsikring
Forsikring beskytter en person eller bedrift mot økonomisk tap i bytte mot regelmessige utbetalinger.

Bli kjent med historien vår!

DANMAR COMPUTERS IT matters · Finklusiv · FOKU · INSTITUTO iKigai · SERVIN

PROFIT

Co-funded by the European Union

FINANS ORDBOK

Lær finansspråket

Bærekraft og etikk

Finans kan påvirke hvordan bedrifter opererer og hvordan ressurser brukes i samfunnet og miljøet.

Non-profit organisasjon
En ideell organisasjon bruker inntektene sine til å støtte et oppdrag eller et offentlig formål i stedet for å fordele overskudd til eierne.

Sosial bedrift
Et sosialt foretak er en bedrift som har som mål å generere profitt samtidig som den løser sosiale eller miljømessige problemer.

Bærekraftig investering
Bærekraftig investering betyr å velge investeringer som tar hensyn til miljømessige, sosiale eller selskapsstyringsfaktorer (ESG) i tillegg til økonomisk avkastning.

Jobb og økonomi

Arbeid og inntekt kan ta mange former, og økonomiske forhold påvirker hvor langt pengene dine rekker.

Gig-økonomi
Gig-økonomien refererer til kortsiktige jobber eller oppgaver der folk får betalt for individuelle prosjekter i stedet for fast ansettelse.

Frilanser
Frilansarbeid betyr å tilby tjenester uavhengig til forskjellige kunder i stedet for å jobbe for én enkelt arbeidsgiver.

Boliglån
Et boliglån er et langsiktig lån som brukes til å kjøpe en bolig eller eiendom, vanligvis tilbakebetalt over mange år med renter.

Inflasjon
Inflasjon er økningen i priser over tid, noe som reduserer kjøpekraften til penger.

Lønn
En lønn eller arbeidsinntekt er pengene en person mottar i bytte for arbeidet sitt.

Skatter og inntekt

Denne delen forklarer hvordan inntekt beskattes og hvordan pengene du tjener blir pengene du faktisk mottar.

Inntektsstrømmer
Inntektsstrømmer er forskjellige måter en person tjener penger på, for eksempel en jobb, frilansarbeid eller investeringer.

Skattepliktig inntekt
Skattepliktig inntekt er den delen av inntekten din som brukes til å beregne hvor mye skatt du må betale.

Fradrag
Fradrag er beløp som trekkes fra inntekten din før skatt beregnes.

Skattesats
En skattesats er prosentandelen av inntekten som må betales som skatt.

Nettoinntekt
Nettoinntekt er beløpet du har igjen etter at skatt og fradrag er trukket fra inntekten din.

Marked og investeringer

Disse konseptene forklarer hvordan penger kan vokse over tid og hvordan folk investerer i finansmarkedene.

Rentes rente
Rentesrente betyr å tjene renter på både det opprinnelige beløpet og renten som allerede er lagt til.

ETF (børsnotert fond)
En ETF er et investeringsfond som inneholder mange aktiva, som aksjer eller obligasjoner, og som kan kjøpes eller selges på aksjemarkedet.

Diversifisering
Diversifisering betyr å spre investeringer på tvers av ulike aktiva for å redusere risiko.

Aksjemarkedet
Aksjemarkedet er et sted hvor investorer kjøper og selger aksjer i selskaper.

Valutakurs
En valutakurs viser hvor mye én valuta er verdt sammenlignet med en annen.

Økonomisk mestring og utdanning

Å forstå penger hjelper folk med å ta informerte beslutninger, planlegge for fremtiden og håndtere økonomiske utfordringer.

Finansiell kompetanse
Finansiell kompetanse er evnen til å forstå og bruke grunnleggende økonomiske konsepter som budsjettering, sparing, lån og investering.

Finansiell beslutningstaking
Finansiell beslutningstaking betyr å vurdere alternativer og velge hvordan man skal bruke eller forvalte penger på en ansvarlig måte.

Finansiell motstandskraft
Finansiell robusthet er evnen til å takle økonomiske utfordringer som uventede utgifter eller tap av inntekt.

Økonomisk uavhengighet
Økonomisk uavhengighet betyr å kunne forsørge seg selv og ta økonomiske avgjørelser uten å være avhengig av andre for penger.

Kritisk tenkning om penger
Kritisk tenkning om penger betyr å stille spørsmål ved økonomiske råd, tilbud eller investeringer før man tar avgjørelser

Bli kjent med historien vår!

DANMAR COMPUTERS IT matters · Finklusiv · FOKU · INSTITUTO iKigai · SERVIN